

ZIEMIA MICHAŁOWSKA

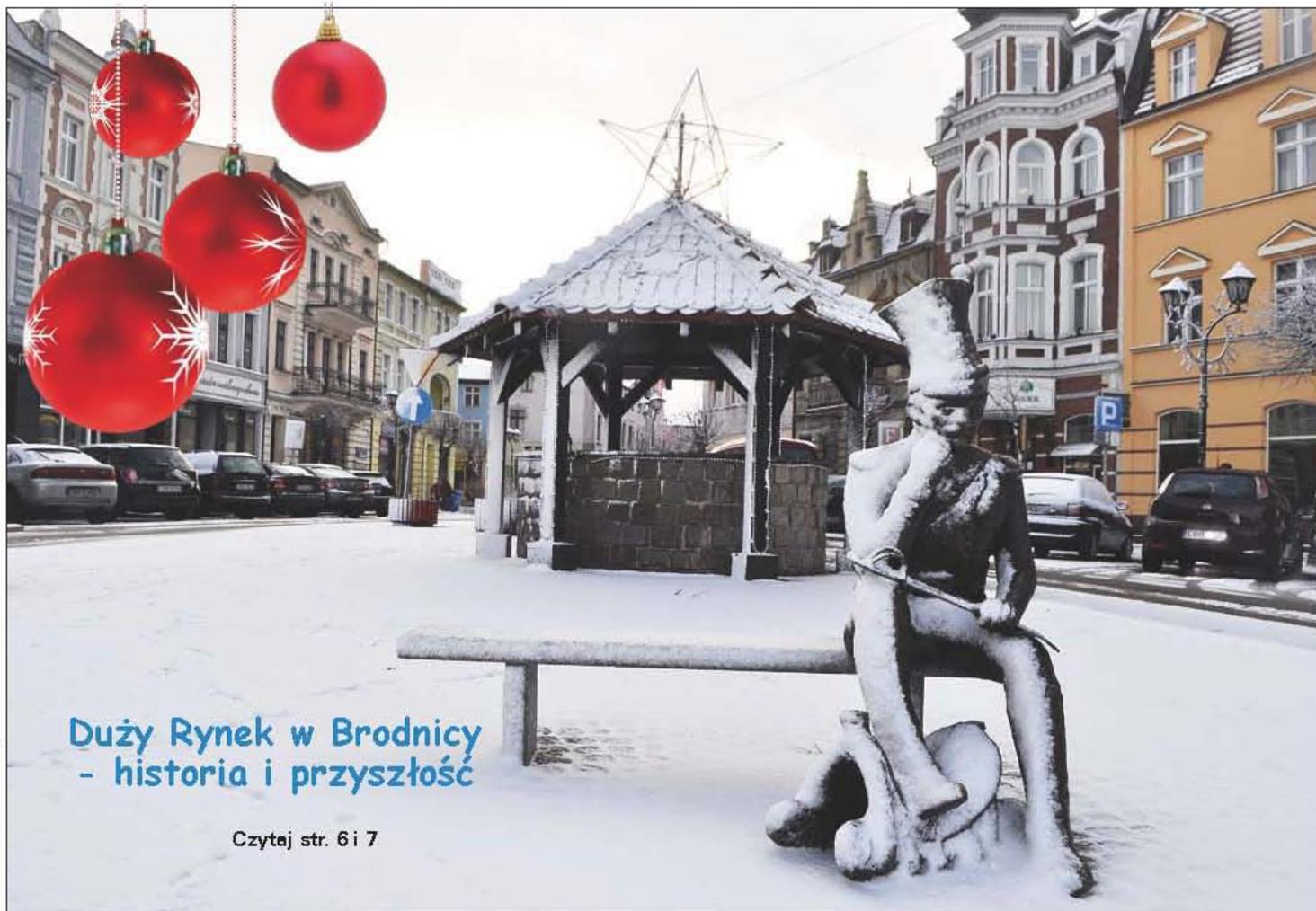

MIEJSKI MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

ISSN 1425-7718

BRODNICA listopad - grudzień 2013, nr 9 (290)

Cena 0 zł

Duży Rynek w Brodnicy - historia i przyszłość

Czytaj str. 6 i 7

Fot. Paweł Stanny

Wspólnie przeżywamy świąteczny czas

Kolędy, pastorałki, życzenia i świąteczna atmosfera towarzyszą spotkaniom opłatkowym organizowanym przez organizacje pozarządowe, instytucje i firmy, związki i stowarzyszenia działające w naszym mieście.

Zapraszamy mieszkańców na Świąteczne Spotkanie na Dużym Rynku. Jest ono jednym z zaplanowanych przez miasto działań w ramach projektu „Postaw na rodzinę”. Spotkania takie stają się okazją do wspólnego przeżywania wyjątkowego nastroju Świąt Bożego Narodzenia oraz obchodów Nowego Roku. Życzliwa i rodzinna atmosfera to-

warzyszyć będzie z pewnością społecznemu opłatkowi, który zaplanowano na 18 grudnia godz. 17.00. Jego organizatorzy burmistrz Brodnicy, parafia pw. św. Katarzyny oraz Brodnickie Centrum Caritas zapraszają brodniczian na te szczególne spotkania.

W świąteczny nastrój wprowadzą uczestników uczniowie brodnickich gimnazjów, prezentując scenki, kolędy i piosenki związane z Bożym Narodzeniem. Świąteczne przesłanie do mieszkańców wygłosi dziekan Dekanatu Brodnickiego, ksiądz prałat Krzysztof Lewandowski, a świąteczne i noworoczne życzenia złożą brodniczanom burmistrz

Jarosław Radacz i przewodniczący Rady Miejskiej Marek Hildebrandt.

Na spotkaniu nie zabraknie poczęstunku: gorącego barszczu i tradycyjnych pierogów, które przygotuje Brodnickie Centrum Caritas. Jak zawsze, mieszkańcy Brodnicy mogą liczyć na harcerzy, którzy tego dnia, od godz. 17.00 na Dużym Rynku, przekazywać będą Betlejemskie Świątelko Pokoju.

Spotkania opłatkowe i uroczystości świąteczne odbyły się już w kole PCK, stowarzyszeniach zrzeszających seniorów, Domu Dziecka, zakładach pracy, klubach i organizacjach. Jak co roku, w wielu z nich uczestniczyli

burmistrz Brodnicy. Wszystkim towarzyszyły składane przez gospodarza miasta życzenia radosnego przeżywania Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęścia i pomyślności w Nowym Roku.

(rwi)

Burmistrz Brodnicy zaprasza również mieszkańców miasta i gości, którzy w tych dniach przebywać będą w Brodnicy do wspólnego witania Nowego Roku. 31 grudnia na Przedzamczu o godz. 24.00 odbędzie się pokaz sztucznych ogni.

Zdrowych, spokojnych i pogodnych

Świąt Bożego Narodzenia

spędzonych w gronie najbliższych oraz realizacji wszystkich życiowych planów w nadchodzącym

Roku 2014

życzy redakcja „ZIEMI MICHAŁOWSKIEJ”

Finanse

Podatki i opłaty w 2014 roku bez zmian

Podczas ostatniej sesji Rady Miejskiej rajcy jednogłośnie poparli propozycję burmistrza miasta, by podatki na 2014 rok od nieruchomości, środków transportowych pozostawić na takim poziomie, jak w roku obecnym. Również wysokość opłaty targowej i podatek rolny nie ulegnie zmianie.

- Na pozostawienie podatków w przyszłym

roku na takiej samej wysokości, jak w roku obecnym pozwoliła dobra i stabilna finansowa sytuacja miasta – mówił na sesji burmistrz Jarosław Radacz.

Burmistrz zaproponuje również radnym by nie podnosili w roku przyszłym cen biletów komunikacji miejskiej oraz opłaty parkingowej.

(rwi)

Wysokość podatków od nieruchomości

1. Od gruntów:
 - a) związanych z działalnością gospodarczą - 0,71 zł od 1 mkw.
 - b) pod jeziorami, zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne - 4,51 zł od 1 ha.
 - c) pozostałych, w tym organizacje pożytku publicznego - 0,25 zł od 1 mkw.
 2. Od budynków lub ich części:
 - a) mieszkalnych - 0,62 zł od 1 mkw.
 - b) związanych z działalnością gospodarczą - 20,38 zł od 1 mkw.
 3. Od budowli – 2 proc. ich wartości.
- c) zajętych na działalność w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - 9,40 zł od 1 mkw.
d) związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych - 4,14 zł od 1 mkw.
e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 4,94 zł od 1 mkw.

Wyróżnienia. Dla biznesu, kultury i czerwonego krzyża

Powiększa się grono osób, firm i instytucji wyróżnionych szlachetnym laurem Primus Inter Brodnicienses.

Podczas uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości tytułem oraz statuetką Primus Inter Brodnicienses burmistrz Brodnicy i przewodniczący Rady Miejskiej w Brodnicy uhonorował firmę Henri Lloyd Polska.

Wcześniej, 25 października, wyróżnienie otrzymało Muzeum w Brodnicy. Wręczenia dokonano podczas uroczystości z okazji 40-lecia powstania tej placówki.

Z kolei 22 listopada, podczas głównych uroczystości z okazji 55-lecia Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża w

Statuetkę Primus Inter Brodnicienses odbiera z rąk burmistrza Jarosława Radacza dyrektor generalny Henri Lloyd Polska, Andrzej Schuetz (z prawej)

Brodnicy, medal Primus Inter Brodnicienses otrzymała kierowniczka biura PCK w Brodnicy Helena Kaniecka.

Założona przez brodniczanina Henryka Strzeleckiego firma Henri Lloyd to światowy lider w produkcji specjalistycznej odzieży dla

żeglarzy i sportowców uprawiających sporty ekstremalne. Choć firma powstała 50 lat temu w Wielkiej Brytanii, od 20 lat produkcja dla Henri Lloyd odbywa się także w Brodnicy. Muzeum brodnickie to placówka prowadząca szeroką działalność kultural-

Medal odbiera Helena Kaniecka z PCK w Brodnicy

na i badawczą. Organizuje wystawy dzieł sztuki i muzealiów. Helena Kaniecka, jest jednym z filarów prężnie działającego w mieście i powiecie Polskiego Czerwonego Krzyża.

(sta)

Zdrowie. Krwi u nas nie żalują

W Brodnickim Domu Kultury świętowano jubileusz 55-lecia honorowego krwiodawstwa w powiecie brodnickim.

W 1958 roku Polski Czerwony Krzyż rozszerzył swą działalność czynnie wspierając służbę zdrowia drogocennym lekiem jakim jest krew. Od czasu powstania pierwszych Klubów Honorowych Dawców w roku 1962, na terenie samego tylko powiatu brodnickiego oddano łącznie około 40 tysięcy litrów krwi. Coraz ważniejszy

dla idei krwiodawstwa staje się udział młodzieży, która rywalizuje w ramach akcji „Młoda krew ratuje życie”. Akcja ta daje w powiecie około 1200 litrów krwi rocznie.

W tym roku, w ramach X turnieju, zwyciężył HDK PCK przy Zespole Szkół Zawodowych w Brodnicy, otrzymując puchar starosty brodnickiego. Łącznie młodzież brodnicka oddała w

konkursie tegorocznym 310 litrów krwi.

Podczas uroczystości 55-lecia krwiodawstwa PCK w Brodnicy Odnaką Honorową PCK II stopnia wyróżniono Bank Spółdzielczy w Brodnicy, Mariana Chwialkowskiego oraz Zygmunta Krzemińskiego. Odnaką III stopnia: Marię Melnicką i Jarosława Radacza, a odznaką IV stopnia otrzymała Agnieszka Laskowska.

„Kryształowym sercem”, za wybitne zasługi w rozwoju i popularyzacji honorowego krwiodawstwa wyróżniono Halię Czajkowską i Janusza Porębskiego.

Odnakę Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi I stopnia (po oddaniu minimum 18 litrów krwi) otrzymali: Piotr Badaczewski, Bogusław Jabłoński, Paweł Kolanowski, Janusz Kopczyński i Andrzej Owczarczyk.

(sta)

Medale. Pół wieku razem

Fot. Bogdan Boluński

da i Grzegorz Motyliński, Maria i Mieczysław Prusakowie, Helena i Jan Szczepaniakowie, Krystyna i Józef Tyliccy, Krystyna i Henryk Wiśniewscy oraz Mariana i Antoni Włodęccy. Po uroczystości jubiliści zasiedli przy wspólnym stole, zapoznawali też do zdjęcia.

(sta)

Na zdjęciu obok: wspólna fotografia z udziałem burmistrza miasta i wiceprzewodniczącego RM Antoniego Śmieciakowskiego.

27 listopada w Pałacu Anny Wazówny odbyła się uroczystość z udziałem par z Brodnicy obchodzących jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego.

Z jubilatami spotkał się burmistrz Jarosław Radacz. Na tę okoliczność Prezydent RP przyznał małżonkom medale, które uroczystie wręczył burmistrz. Z okazji złotych godów otrzymali je państwo: Agnieszka i Jan Godlewscy, Krystyna i Zdzisław Lewandowscy, Gertru-

Lokalny biznes inwestuje

Tłumy szturmują nowo otwartą galerię

Doczekaliśmy się uruchomienia kolejnych, ważnych inwestycji brodnickich przedsiębiorców. Na mapie miasta przybyło punktów handlowych, ale przede wszystkim nowych miejsc pracy.

9 listopada otwarty został przy ulicy Kolejowej kolejny, piąty już supermarket Renaty i Marka Hildebrandt. Poprzednie działały przy ulicy Łyskowskiego, Wojska Polskiego, Ceglanej i Mazurskiej. We wszystkich czytelnicy „Ziemi Michałowskiej” mogą otrzymać naszą bezpłatną gazetę. Nowy supermarket ma 1350 metrów kw. powierzchni. Jego otwarcie pozwoliło zatrudnić łącznie 30 osób.

Z kolei 6 grudnia otwarto długo oczekiwaną rodzinną Galerię Handlową Brodnica. Nieoficjalnie wiadomo, że działa ona będzie jednak pod nazwą IMBA (od inicjałów imion właścicieli). Inwestorem są Beata i Marian Zebrowscy. Otwarcie galerii to również wiele nowych miejsc pracy dla brodniczan i mieszkańców regionu. W miarę uruchamiania kolejnych segmentów budynku i uruchamiania następných sklepów, ofert pracy w galerii będzie przybywać.

Tekst i zdjęcia: Paweł Stanny

W nowy sklep przy ul. Kolejowej można otrzymać „Ziemię Michałowską”

Historia

Sztandar pułkowy związany z Brodnicą

W dniu Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada w Bydgoszcy odbyło się poświęcenie i wręczenie kopii sztandaru 26. Pułku Ułanów Wielkopolskich. Historia tego pułku miała swój początek w Brodnicy.

18 sierpnia 1920 roku, kiedy wszyscy Polacy cieszyli się wolnością, Brodnica była pod okupacją sowiecką. Wtedy właśnie żołnierze 215. Pułku Ułanów Wielkopolskich, następnie przemianowanego w 26. Pułk Ułanów Wielkopolskich, przynieśli wolność naszym mieszkańcom. Wydarzenia te historycznie mocno związały pułk z naszym miastem.

Na sztandarze był umieszczony herb Brodnicy, a swoje święto pułkowe ulani obchodzili 18 sierpnia na pamiętą stoczonych walk pod Brodnicą. Tradycję jednostki kultywuje Koło Przyjaciół Pułku, które od 11 listopada posiada kopię sztandaru. Do ciekawostek należy zaliczyć fakt, iż w całej historii Polski odnotowano tylko pięć przypadków umieszczenia herbu naszego miasta na płacie sztandaru pułkowego.

Marian Chwialkowski

Odnaczeni przez wojewodę

Podczas uroczystości z okazji 95. rocznicy Narodowego Święta Niepodległości, wojewoda kujawsko-pomorski odznaczył Złotymi Krzyżami Zasługi: Mariana Kuczyńskiego - prezesa Zarządu Miejskiego OSP w Brodnicy oraz Andrzeja Schuetz - dyrektora Henri Lloyd Polska. Srebrne Krzyże Zasługi przyznano: Wojciechowi Sobieszczykowskiemu i Andrzejowi Michałowi Wiśniewskiemu za propagowanie idei krwiodawstwa. Złoty Medal za Długoletnią Służbę otrzymała Zdzisława Marciniak z UM w Brodnicy.

(sta)

Budżet na 2014 rok

Dużo więcej na inwestycje

Burmistrz Jarosław Radacz: - Obniżyliśmy znacząco nasze zadłużenie z 58 procent na 38

Dobra sytuacja finansowa miasta przełożyła się bezpośrednio na projekt przyszłorocznego budżetu, nad którym dyskutują aktualnie na komisjach radni. Przedstawiony przez burmistrza projekt ukierunkowany jest przede wszystkim na inwestycje, zarówno te duże z udziałem środków zewnętrznych, jak i te mniejsze, osiedlowe.

- Decyzje podejmowane przez ostatnie trzy lata przez brodnicki samorząd pozwoliły poprawić finanse publiczne, które jeszcze trzy lata temu nie były najlepsze – mówi burmistrz Jarosław Radacz. - Obniżyliśmy znacząco nasze zadłużenie z 58 procent na 38. Jako jedna z nielicznych gmin wprowadziliśmy nasze obligacje komunalne na rynek papierów wartościowych.

Restrukturyzacja długu pozwoliła znacząco obniżyć nasze początkowe w 2010 roku zadłużenie. Na samych tylko odsetkach oszczędziliśmy ponad 340 tys. złotych. Powołaliśmy brodnicką grupę zakupową i oszczędzamy w ten sposób na zakupie energii. Przeprowadziliśmy zmiany organizacyjne w magistracie. Nowe zasady zatrudnienia pozwoliły w pierwszym roku zaoszczędzić ok. 200 tys. złotych na wynagrodzeniach osobowych.

Te i jeszcze inne działania dały władzom miasta możliwość skonstruowania dobrego budżetu na 2014 rok. Miasto jest przygotowane na absorpcję środków unijnych w latach 2014-2020, a bez tych środków trudno byłoby realizować kolejne duże inwestycje w mieście.

Przyszłoroczny budżet zakłada wydatki na kwotę 95 mln złotych, a dochody na 92 mln zł. Powstaje więc trzymilionowy deficyt. Burmistrz uspokaja jednak, że miasto najprawdopodobniej z tego deficytu nie skorzysta, bowiem samorząd będzie miał duże oszczędności na wydatkach bieżących.

- Nadwyżka operacyjna sięgająca 3 mln zł zaskiegowana zostanie na kontach urzędu jeszcze w pierwszym kwartale przyszłego roku. Miasto nie będzie musiało więc zaciągać kredytu czy korzystać z dodatkowych emisji obligacji komunalnych – mówi burmistrz Jarosław Radacz.

Przyszłoroczny budżet zakłada przeznaczenie rekordowej kwoty pieniędzy na inwestycje. Będzie to około 19 mln

złotych czyli o 155 proc. więcej środków niż w roku 2013. Bardzo dużo pieniędzy, bo około 6 mln złotych miasto w roku przyszłym pozyska ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Z kwoty 19 mln złotych zaplanowanych na przyszłoroczne inwestycje miejskie 5 mln zostanie wydane na remonty i budowę dróg, chodników i oświetlenia na miejskich osiedlach. Takiego finansowania jeszcze na osiedlach nie było.

- Podczas spotkań z mieszkańcami zbieraliśmy ich uwagi i spostrzeżenia o tym, czego brakuje na poszczególnych osiedlach – mówi burmistrz. - W ten sposób, wstuchując się w głosy mieszkańców, zaplanowaliśmy inwestycje osiedlowe. Będziemy również realizować siedem projektów na łączną kwotę 13 mln złotych, wykorzystując dofinansowanie unijne.

Najwięcej wydatków w budżecie zaplanowano na oświatę i wychowanie, bo aż ponad 31 mln zł. Następna duża pozycja po stronie wydatków to gospodarka komunalna i inwestycje - 25 mln zł i trzecia to pomoc społeczną sięgająca 14 mln zł.

Więcej o budżecie miasta na 2014 rok napiszemy w kolejnym wydaniu gazety, po przyjęciu uchwały budżetowej przez Radę Miejską w Brodnicy.

(rwi)

Komu dodatek energetyczny?

Od 1 stycznia 2014 r. osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy będą miały prawo do nowego świadczenia, tj. zryczałtowanego dodatku energetycznego.

„Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej” to osoba, której przynależny dodatek mieszkaniowy, ma podpisaną umowę dotyczącą sprzedaży energii elektrycznej, mieszka w miejscu dostarczenia tej energii.

Osobie takiej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny, który wynosi rocznie nie więcej niż 30 proc. iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej. Wysokość limitu (od 900 do 1500 kWh) zależy od liczby osób w gospodarstwie domowym.

Dodatek energetyczny będzie przyznawał burmistrz w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy. Wniosek o przyznanie dodatku należy złożyć w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Brodnicy (pok. nr 9 Dział Dodatków Mieszkaniowych) - w poniedziałki, wtorki lub czwartki w godzinach od 8.00 do 15.00.

Zdrowie. Pomogą, ale rozsądnie podawane

Brodnica włączyła się w tym roku już po raz drugi w organizację Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach. W ramach obchodów w Brodnickim Domu Kultury odbywa się aktualnie wystawa plakatów, dotycząca tej akcji.

- Pani prof. Waleria Hryniewicz – konsultant krajowy z Narodowego Instytutu Leków zwróciła się do władz wszystkich miast członkowskich Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich o pomoc w organizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej dla całej społeczności miast, a szczególnie dla środowisk medycznych oraz konsumentów antybiotyków – informuje Hanna Osińska z Wy-

działu Spraw Społeczno-Obywatelskich UM w Brodnicy.

Celem kampanii jest podniesienie świadomości na temat zagrożenia dla zdrowia publicznego jakim jest oporność na antybiotyki, a co za tym idzie racjonalnego stosowania antybiotyków. Wiedza ta powinna stać się wiedzą powszechną, gdyż dotyczy nie tylko środowiska medycznego. Od racjonalnego stosowania leków zależy zachowanie ich skuteczności dla przyszłych pokoleń.

Brodnicki organizatorzy Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach zapraszają osoby zainteresowane problematyką zdrowia do obejrzenia wystawy.

Instytucjom edukacyjno-wychowawczym, medycznym i stowarzyszeniom zainteresowanym wystawą w zorganizowaniem wystawy w swoim środowisku Urząd Miejski udostępnił materiały do prezentacji po dniu 15 grudnia 2013 roku. Osoby niedowidzące i niewidome mogą skorzystać z audiodesekrypcji materiałów kampanii w siedzibie Koła Powiatowego Polskiego Związku Osób Niedowidzących i Niedowidzących w Brodnicy.

Więcej o Europejskim Dniu Wiedzy o Antybiotykach czytaj na str.: <http://www.antybiotyki.edu.pl/news03.php>

(rwi)

Pomoc. Otoczą opieką dzieci i młodzież

W przyszłym roku około 100 uczniów brodnickich szkół podstawowych i gimnazjów będzie brało udział w zajęciach środowiskowych z programem profilaktycznym.

Zajęcia prowadzić będą świetlice szkolne oraz świetlica środowiskowa Arka prowadzona przez Brodnickie Centrum Caritas i świetlica środowiskowa prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Na wsparcie tych zajęć i ich realizację z budżetu miasta przeznaczonych zostanie 101.000 zł. Zajęcia będą realizowane w godzinach pozalekcyjnych, minimum dwie godziny zegarowe dziennie od poniedziałku do piątku,

nie mniej niż 180 dni w roku. Dzieci objęte programem otrzymują jeden posiłek w trakcie pobytu w świetlicy.

Program pracy będzie zawierał elementy programu profilaktyczno-wychowawczego. O tym, którzy uczniowie zostaną zakwalifikowani do programu zdecydują pedagodzy szkolni. Natomiast osoby prowadzące program muszą posiadać kwalifikacje pedagogiczne i potwierdzone uprawnienia do prowadzenia zajęć profilaktycznych dla dzieci.

(rwi)

Szczepni mieszkańcy Brodnicy

W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok składamy Państwu życzenia: zdrowia, pogody ducha, spełnienia wszystkich marzeń i wielu sukcesów. Życzymy, by przy świątecznym stole nie zabrakło ciepła rodzinnej atmosfery, a Nowy Rok niósł ze sobą szczęście i optymizm.

Marek Hildebrandt
Przewodniczący
RM w Brodnicy

Jarosław Radacz
Burmistrz Brodnicy

Rysunek: M.L.L.

Komputery

Likwidujemy bariery wykluczenia

80 gospodarstw domowych zagrożonych wykluczeniem cyfrowym bierze udział w 2 edycji projektu „Likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze miasta Brodnicy”. Poza tym, projekt realizowany jest w trzech szkołach podstawowych.

Do tych gospodarstw i szkół już wkrótce trafią komputery z oprogramowaniem. Następnie zostanie tam zainstalowany darmowy internet na czas realizacji projektu. Osoby biorące udział w projekcie uczestniczyć będą również w cyklu szkoleń.

- Projekt tym razem skierowaliśmy do mieszkańców Brodnicy, którzy nie posiadają dostępu do internetu i są: albo rodzicami samotnie wychowującymi dzieci (30 osób), albo osobami niepełnosprawnymi ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym (5 osób) – mówi Małgorzata Trędowska, kierownik projektu.

- Poza tym, pięć osób znalazło się w projekcie z grupy 50+ i aż 40 rodzin z dziećmi w wieku szkolnym, w których dzieci osiągają w nauce bardzo dobre bądź dobre wyniki w nauce.

Warto przypomnieć, że udział miasta w tym projekcie, zarówno pierwsza jak i druga edycja, zaowocował wyposażeniem w komputery i internet 150 gospodarstw domowych i 7 szkół w 175 komputerów.

(rwi)

Miasto w świątecznym blasku

Świąteczna iluminacja miasta, która pojawiła się na Dużym Rynku i głównych ulicach Brodnicy wprowadza nas w bożonarodzeniowy nastrój od początku grudnia.

Koszt iluminacji świetlnej, którą zakupiono dwa lata temu wyniósł około 70 tys. zł. Część tej kwoty 54 tys. zł pochodziła z budżetu miasta, pozostała z budżetu PGK.

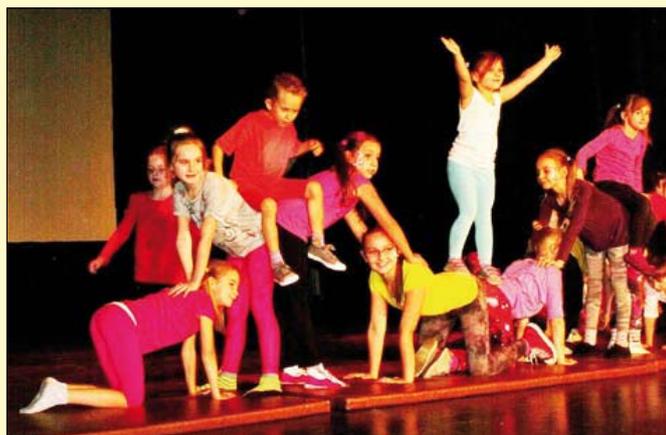
Brodnica zyskała w ten sposób nowe kompozycje, które na Dużym Rynku pojawiają się zawsze na św. Mikołaja. Na latarniach stojących dookoła rynku zawisły girlandy w formie gwiazdek, światełka rozwieszono zostały również na studni. W tym roku ze względu na prace remontowe na wieży ratuszowej nieco inną szatę niż rok temu przybrał ten fragment rynku.

W centralnym miejscu, na płycie Dużego Rynku miejskie służby postawiły 10-metrową barwną choinkę. Montaż iluminacji świetlnych na Boże Narodzenie podjęli się, jak co roku, pracownicy PGK.

(rwi)

Fot. Paweł Stanny

Grupa cyrkowa Bedekus świętowała w Brodnickim Domu Kultury 10- lecie swojej działalności. Z tej okazji grupa przygotowała okolicznościowy występ. Wśród zaproszonych na występ gości była założycielka zespołu Ewa Dembek.

7 listopada wystąpiła w Brodnickim Domu Kultury Edyta Geppert. Artystka zaśpiewała swoje wielkie przeboje oraz piosenki premierowe. Koncert cieszył się wielkim zainteresowaniem. Sala wypełniona była do ostatniego miejsca.

23 listopada w Warsztacie Terapii Zajęciowej przy ul. Wypiańskiego 13 odbyła się uroczysta inauguracja kolejnego już, trzeciego roku akademickiego 2013/2014 Uniwersytetu Trzeciego Wieku, funkcjonującego przy WTZ w Brodnicy.

6 grudnia w Brodnickim Domu Kultury odbyło się widowisko pod nazwą Tabulatorum Lunaticos. Przedstawienie przygotowali uczestnicy pracowni i sekcji działających w BDK. Spektakl zrealizowany został w ramach zakończenia projektu pod nazwą „Kućniczka brodnicka” finansowanego ze środków MKiDN.

W Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej odbyła się II Powiatowa Uczta Poetycka. Udział wzięli twórcy skupieni w klubie poetyckim „Ważówną czerpane” oraz twórcy niezależni. Spotkanie prowadziła prezes klubu Celina Nałęcz (na zdjęciu trzyma mikrofon).

Jubileusz 20-lecia działalności świętowała Henri Lloyd Polska. Z tej okazji w Pałacu Anny Wazówny odbyło się uroczyste spotkanie. Po nim zaproszeni goście mogli obejrzeć spektakl rozrywkowy z udziałem aktorów: Jacka Borkowskiego i Adama Marjańskiego. Ten ostatni znany jest m.in. z roli Jana Bohatrowicza w filmie Nad Niemnem w reżyserii Zbigniewa Kuźmińskiego.

Wybrane z miesiąca. Kalejdoskop wydarzeń

16 listopada w Ostrołęce odbył się Ogólnopolski Turniej Tańca Nowoczesnego „Ofensywa Tańca”. Wzięło w nim udział ponad 800 tancerzy z całego kraju. Brodnicki Dom Kultury - reprezentowała grupa taneczna Unii w składzie: Martyna Zielińska, Marta Ładzik, Marta Mezbrodzka, Magda Szkoły, Dagmara Ottka, Lucyna Narloch i Maria Chełmińska. Grupa zdobyła III miejsce w kategorii mini formacje hip-hop/ juniorzy. Zespół prowadzi Karina Rybszlegier.

40- lecie działalności świętowało Muzeum w Brodnicy. Swoją jubileusz obchodziło też Towarzystwo Przyjaciół Muzeum. Z tej okazji bogatą historię muzeum i jej dokonania przypomniał dyrektor placówki Marian Marciniak.

20 listopada na zaproszenie wicemarszałka Sejmu RP Jerzego Wenderlicha terapeutyci WTZ wraz z kierownicą – Barbarą Tuptyńską gościli na Wiejskiej. Celem wizyty było zorganizowanie kiermaszu prac uczestników WTZ. Pozyskane w ten sposób środki finansowe przyczynią się do poszerzenia procesu terapii. Z wicemarszałkiem Wenderlichem rozmawiano o problemach niepełnosprawnych. Pobyt w Sejmie przyczynił się do poszerzenia wiedzy obywatelskiej – był kolejną okazją do promocji naszego miasta i powiatu.

Opracował: Paweł Stanny

SPRAWY MŁODYCH * SPRAWY MŁODYCH * SPRAWY MŁODYCH * SPRAWY MŁODYCH

Rada Młodzieżowa

Władze są, pora działać

20 listopada odbyła się I sesja Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej Miasta Brodnicy drugiej kadencji. Dokonano wyboru nowych władz rady.

Przewodniczącym został Mateusz Kuźma, uczeń I Liceum Ogólnokształcącego w Brodnicy. Na stanowisko wiceprzewodniczącego wybrano Mateusza Ciepłińskiego z Zespołu Szkół Zawodowych. Młodzieżową Radę Konsultacyjną Miasta Brodnicy tworzą: Mateusz Kuźma, Magdalena Marońska, Zuzanna Piachetko, Ula Łukowska, Hubert Sucho-parski, Aleksandra Wawrowska, Marcelina Kwas, Patrycja Werengowska, Mateusz Wróblewski, Agata Paterewicz, Jan Stybor, Oliwia Dembowska, Marta Kowalska, Monika Szymczak, Mateusz Ciepłiński, Angelika Kruszewska, Szymon Na-stały i Krzysztof Gliński.

Pierwszym zadaniem nowej rady jest współorganizacja finału WOŚP na terenie Brodnicy.

Tekst i fot. Paweł Stanny

Młodzieżowa rada podczas I sesji

II miejsce

Hulanki Tomasza

Tomasz Piotrowski, reprezentujący Brodnicki Dom Kultury zajął II miejsce w XXXVIII Ogólnopolskim Konkursie Krajsowym.

Zmagania konkursowe trwały dwa dni. Do rywalizacji stanęło 19 osób. Tylko Tomkowi, jako jedynemu z województwa kujawsko-pomorskiego udało się wejść do finałowej piątki. Pierwszego dnia Tomasz wystąpił z tekstem „O obrazie osieckim”, inspirowanym prozą Piotra Grażawskiego. Drugiego dnia zaprezentował „Hulanki, swawole w dawniej Brodnicy” - tekst został przygotowany w oparciu o książkę Mariana Bizana „Przez Granice, Przez Wieki”.

Tomasz Piotrowski jest uczestnikiem sekcji recytatorskiej „Sztuka mowy”. Do konkursu przygotowywała go instruktorka BDK, Aneta Giemza-Bartnicka.

(sta)

Tomasz Piotrowski

Edukacja

Podróże z Comeniusem kształcą i łączą

W dniach od 3 do 9 listopada dziesięcioro uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Polskich Olimpijczyków w Brodnicy realizowało zagraniczną przygodę Comeniusa w ramach projektu edukacyjnego „The seven wonders of our region”.

Pierwsze spotkanie odbyło się na Słowacji w miejscowości Trencianskie Teplice i w Republice Czeskiej w Sivicach. Zwiedzano także Brno i Pragę. Podczas wizyty brodnicka młodzież miała możliwość zintegrowania się z uczestnikami krajów

biorących udział w projekcie, tj. Cypru, Grecji, Turcji, Słowacji, Szkocji i Czeskiej Republiki. Uczestniczący w rozmaitych zajęciach warsztatowych. Ważnym elementem wizyty było poznanie tradycyjnych zwyczajów, muzyki, tańców oraz posiłków regionalnych.

Gospodarze spotkania Comenius przygotowali bardzo bogaty program dydaktyczny. Dzięki niemu nasi uczniowie mieli okazję zapoznać się z kulturą wszystkich krajów uczestniczących w projekcie. Młodzi brodniczanie mogli również promować

swoją szkołę, środowisko lokalne oraz miasto i powiat. Wyjazd w ramach programu Comenius przyczynił się do nawiązania wśród uczniów i nauczycieli nowych przyjaźni, które zaowocują dalszą i lepszą współpracą w ramach projektu „The seven wonders of our region”.

Podczas wyjazdu uczniom towarzyszyła koordynatorka projektu Marzena Kaszyńska oraz opiekunowie: Ewa Dudzińska i Joanna Ziemlewska oraz wicedyrektor Czesław Ciechowski.

(sta)

Humory dopisują uczestnikom Comeniusa

Magistrat

Alkotest dla policji

W Urzędzie Miejskim odbyło się przekazanie alkotestu dla Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy. Burmistrz Jarosław Radacz po raz kolejny w tym roku, wspierając działania brodnickiej policji, zakupił urządzenie, o które wnioskowali stróże prawa.

- Zakup tego sprzętu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie miasta - mówił mł. insp. Mariusz Lewandowski - komendant powiatowy policji w Brodnicy, odbierając alkotest z rąk burmistrza. Będziemy mogli teraz sprawniej i szybciej kontrolować kierowców w stosunku, do których będziemy mieli podejrzenie, że prowadzą samochód pod wpływem alkoholu.

(rwi)

Mł. insp. Mariusz Lewandowski i burmistrz Jarosław Radacz

Wiedza. Dobrze znają naszą historię

W Zespole Szkół Zawodowych w Brodnicy odbył się finał VIII Powiatowego Konkursu Historyczno - Literackiego „Od niewoli do niepodległości”.

Konkurs zorganizowany przez nauczycieli ZSZ w Brodnicy, Dorotę Wojnowską i Barbarę Stefańska, zainaugurował obchody Święta Niepodległości w naszym mieście. Uczestniczyli w nim po trzy osoby ze wszystkich szkół ponadgimnazjalnych powiatu brodnickiego. Zwyciężył reprezentant III LO w Brodnicy - Remigiusz Lipiński. Drugie miejsce

zajął Paweł Sujkowski z Zespołu Szkół Rolniczych, a trzecie - Antonina Nowacka z I LO. Wyróżnienia za zajęcia IV i V miejsca otrzymali: Karolina Cichocka z Zespołu Szkół Zawodowych oraz Jakub Borus z III LO.

Zadania konkursowe sprawdzały znajomość historii Polski od III rozbioru do 1918 roku oraz znajomość literatury polskiej dotyczącej okresu zaborów. Uczestnicy wykazywali się m. in. znajomością faktów historycznych, dat, polskich pieśni patriotycznych i biografii znanych Polaków.

(sta)

Społeczeństwo

Jubileusz 10-lecia działalności Brodnickiego Stowarzyszenia Kultury

Brodnickie Stowarzyszenie Kultury obchodzi jubileusz 10-lecia istnienia. Wydaje książki, współorganizuje widowiska historyczne, pozyskuje pieniądze na ratowanie zabytków. Ratuje plastyczne dobra kultury i popularyzuje postacie historyczne związane z regionem.

Stowarzyszenie powołała do życia w 2003 roku grupa 23 zapaleńców, z myślą o promowaniu różnych imprez kulturalnych i ochrony brodnickich zabytków. Pierwszym szefem Stowarzyszenia był Kordian Wójcicki, a od roku pracami kieruje Aleksandra Kurek.

Brodnickie Stowarzyszenie Kultury liczące 34 członków, działa niezwykle aktywnie.

Zainicjowało szereg imprez, mających na celu popularyzację ważnej dla miasta postaci historycznej i niepospolitej kobiety - królowej Anny Wazówny. Przygotowano konkurs plastyczny pod hasłem „Moje spojrzenie na Annę Wazównę”, rajd pieszy do Golubia-Dobrzyń, happening „Anna i jej ziola”. Lista inicjatyw jest bardzo długa.

W tym roku członkowie BSK przygotowali i zrealizowali kolejny projekt pn. „Ocalić od zapomnienia. Międzypokoleniowe spotkania kulturalne”, w czasie którego przeprowadzono konkurs literacki i filmowy oraz przygotowano wystawę. Niezwykle ciekawym i udanym pomysłem było międzypoko-

leniowe spotkanie pod nazwą „Brodnicy harcerze”. Młodzi harcerze z brodnickiego hufca ZHP mogli porozmawiać z członkami Kregu Seniora. Były barwne wspomnienia i wspólne śpiewanie.

- Mimo aktywności członków sprostać oczekiwaniom i stawianym sobie zdaniom byłoby bez życzliwej pomocy władz miasta oraz ludzi nie skąpiących własnych funduszy na ratowanie lokalnych dóbr kultury po prostu niemożliwe - mówi prezes BSK Aleksandra Kurek. - Z okazji jubileuszu także im należą się wielkie podziękowania.

Krzysztof Ewertowski

Dary. Nie jesteśmy obojętni

7 i 8 grudnia odbył się finał „Szlachetnej Paczki” - ogólnopolskiego projektu, który swoim zasięgiem objął też Brodnicę.

Tysiące wolontariuszy w całym kraju (w Brodnicy jest ich 26) w listopadzie odwiedziły najbardziej potrzebujące rodziny, aby przeprowadzić z nimi rozmowę.

- Opis historii rodziny, który sporządzamy po rozmowie, anonimowy, trafia na naszą stronę internetową. Opisujemy w nim z ilu osób się ona składa, co tej rodzinie jest najbardziej potrzebne i dlaczego znalazła się w trudnej sytuacji materialnej - mówi Magdalena Marońska, brodnicka wolontariuszka.

Najpotrzebniejszymi artykułami zazwyczaj są: żywność, ubrania, środki czystości i artykuły szkolne. Do paczki można też włożyć przedmioty, które nie są wymienione, ale które chcemy podarować „od serca”. Kiedy uznamy, że nasza paczka jest już gotowa, należało ją zawieźć na Stary Plac Szkolny, skąd wolontariusze rozwozili je podczas finału do adresatów. Każdy z darczyńców otrzyma opis tego, jak zareagowała rodzina. Wszystkie niezbędne informacje możemy znaleźć na stronie www.szlachetnapaczka.pl.

Maciej Gromowski

Nowy sprzęt, nowe możliwości

W Brodnickim Domu Kultury podsumowano projekt „Kuchnia Brodnicka - zakup sprzętu oświetleniowego i nagłośnieniowego do edukacji teatralnej i muzycznej. Całość przedsięwzięcia wyniosła: 157.878 zł, w tym z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotacja celowa wyniosła 100 tys. zł. a z Gminy Miasta Brodnicka 57.878 zł. Nowy sprzęt przyda się do organizacji kolejnych widowisk w BDK.

(sta)

Z ostatniej chwili. Brodnickie muzeum zaprasza w piątek 13 grudnia na wystawę pt. „40 lat minęło” oraz ekspozycję z okazji 32. rocznicy stanu wojennego. Brama Chełmińska. Ulica Mały Rynek 4. Godzina 18.

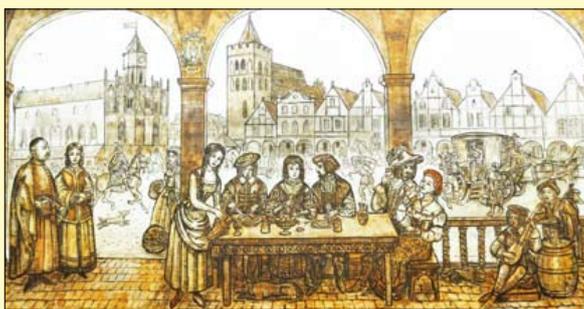
Widok na zachodnią pierzeję rynku.
Koniec XIX wieku

Pomnik ofiar wojny francusko-pruskiej (1870-71). Szczyt pomnika wieńczy figura pruskiego orła. Tuż przed opuszczeniem miasta przez Niemców w styczniu 1920 roku, orzeł został zdemontowany z pomnika i wywieziony przez żołnierzy.

Lata 90-te. Rysunek Edmunda Jankowskiego

Plastyczne wyobrażenie życia na brodnickim rynku w XVII wieku. Uwagę zwracają podcienie drewnianych w większości domów stojących ówczesnie na rynku

Widok na pomnik pruski i kamieniczki dzisiejszej ulicy Hallera

Rynek przed rokiem 1860. Uwagę zwraca znaczny fragment szczytu ratusza. Do dziś przetrwał on w dużo mniejszym fragmencie. Zdjęcie pozwala jednak odtworzyć wygląd górnej partii ratusza

Tak wyglądał brodnicki rynek

Duży Rynek

Znowu czarne orły na brodnickim rynku. Czasy okupacji hitlerowskiej

Jedną z najważniejszych i największych inwestycji przyszłego roku będzie rewitalizacja brodnickiej Starówki. Do końca czerwca brodnicki Duży Rynek nabierze nowego blasku.

Powierzchnia płyty rynku zostanie wyłożona granitowymi płytami. Stanie na niej nowoczesna fontanna, nowe lampy i ławki, przybędzie zieleni. Również okalające Duży Rynek chodniki, ulica Hallera, Kopernika, Przesmyk, Jatki i Kościuszki oraz plac przed kościołem szkolnym zostaną wyremontowane.

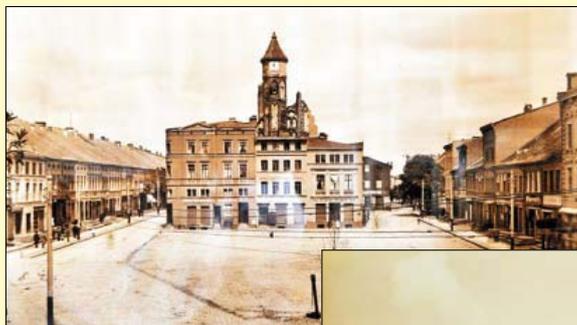
- Z pewnością atrakcją rynku będzie fontanna, którą umiejscowimy tam, gdzie zawsze stała scena – mówi burmistrz Jarosław Radacz. - Woda z oświetlonej fontanny wytryskać będzie bezpośrednio z płyty rynku. Poprawiona zostanie kanalizacja deszczowa i wyprofilujemy jezdnię wraz z ułożeniem nowej

warstwy, by znikły kałuże. Dodatkowo na rynku stworzymy warunki do roztawienia ogródków piwnych. Wszystkie te zmiany zostały uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Rewitalizacja brodnickiej starówki nie pociągnie za sobą dużych zmian w ruchu samochodowym. Na ul. Jatki powstanie parking z wydzielonym miejscem na postój taksówek. Ulica Kopernika i ul. Duży Rynek będzie pieszo-jezdnią z bezwzględnie pierwszeństwem dla pieszych. Nadal pozostaną przy pasażu handlowym 22 miejsca parkingowe.

Miasto na to zadanie pozyskało środki unijne z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Inwestycja kosztować ma ponad 3 miliony złotych, w tym ponad milion dwieście tysięcy złotych to pieniądze pozyskane.

- Ogłosiliśmy już przetarg na wykonanie prac na Dużym Rynku – mówi burmistrz Brodnicy. Wczesną wiosną, jak tylko pogoda pozwoli, przystąpimy do prac. Bardzo chcemy zdążyć z oddaniem inwestycji do końca czerwca przyszłego roku, tak by mieszkańcy i odwiedzający latem Brodnicę turyści mogli zobaczyć nasz trójkątny rynek w nowej krasie.

Płyta rynku
około 1870 - 1880 roku

Duży Rynek u schyłku XIX wieku. W miejscu, gdzie dziś jest bar pod ratuszem był wtedy salon tryzjerski

Płyta Dużego Rynku współcześnie

Tak będzie wyglądał Duży Rynek po rewitalizacji

W brodnickim magistracie przygotowania do rozpoczęcia rewitalizacji Dużego Rynku nabierają tempa

Koncepcja rewitalizacji płyty rynku widziana z góry. W miejscu, w którym stał kiedyś pomnik pruski powstanie nowoczesna fontanna

Fontanna będzie z pewnością atrakcją przyciągającą mieszkańców, zwłaszcza latem

Rewitalizacja starówki nie pociągnie za sobą dużych zmian w ruchu samochodowym

Przybędzie sporo zieleni

w nowej odświeżeniu

Opracowanie całości: (rwi) i Paweł Stanny

Brodnicki rynek w latach 70 – tych. Parkowały tu wtedy jeszcze żuki, duże fiaty i motory wsk-i

Brodnicki ratusz w przeszłości według wizji plastycznej Edmunda Jankowskiego

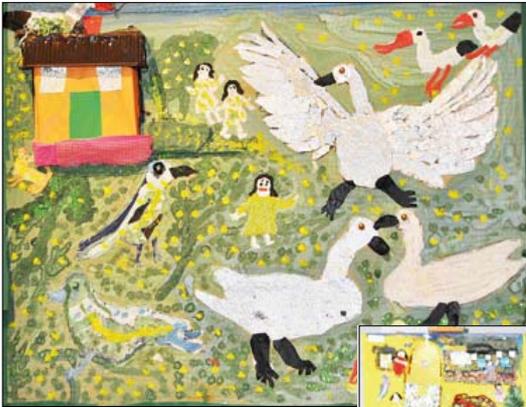

Polska Brodnica w latach 20-tych XX wieku

Lata 70-te. Syrenki, warszawy, duże fiaty, transportowe nysy. Stawały tu także autobusy PKS-u

Sztuka. Świat według pani Genowefy

Genowefa Magiera z obrazami

Brodnicki Dom Kultury zaprasza na wystawę prac Genowefy Magiera, zatytułowaną „Fascynujący Świat Pani Magiera”. Ekspozycję składającą się z obrazów, rysunków i rękodzieł artystki można oglądać do końca roku.

Genowefa Magiera jest pensjonariuszką Domu Pomocy Społecznej w Małej Nieszawie. Ma 91 lat. Tworzy zaledwie od kilku lat. Obrazy artystki pełne są fantastycznych postaci. Są to głównie zwierzęta, ale nie brak na nich również ludzi, kościółków, symboli religijnych i przedziwnych znaków rozumianych wyłącznie przez twórczynię.

Do wykonania prac artystka używa najczęściej farb plakatowych i flamastrów. Unikalnego charakteru jej obrazom nadają elementy przyklejane do papieru. Są to muszki, koraliki, piórka, pazłotka opakowania po słodyczach i szereg innych przedmiotów.

Twórczość Genowefy Magiera próbuje się zaliczyć do nurtu art brut czyli

sztuki surowej, wychodzącej spod ręki osób bez artystycznego wykształcenia, nie czerpiących z utartych wzorców, obowiązujących w sztuce (brut oznacza m.in. wytrawny, dziki, nieokrzesany, pierwotny, prymitywny, surowy). W Polsce przez długi czas używano określenia „sztuka naiwna”. Jej najwybitniejszym

przedstawicielem był Nikifor Krynicki, czyli Epifaniusz Drowniak, polski malarz pochodzenia łemkowskiego.

Wystawa czynna jest w godzinach pracy BDK. Wstęp wolny.

Tekst i fot. Paweł Stanny

CHWILA NA WIERSZ

Hanna Machel

Mieszka w Czekanowie. Obecnie na emeryturze, zajmuje się domem. Za największy swój sukces uważa zdobycie I miejsca w kategorii dorośli, w konkursie poetyckim organizowanym w Brodnicy przez „Ziemie Michałowską” oraz Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną.

- Piszę do szuflady, ale cieszę się z tego co robię. To moja wielka pasja – mówi Hanna Machel o swojej twórczości.

Samotny

Samotny
nosi serce w kieszeni
szuka zamówień na przyjaźń
a może na miłość
Samotny
nie podaje ręki życiu
nie zagląda szczęściu w oczy
czeka wciąż na jutro
Samotnemu
świat nie kłania się
nie dzieli trosk na dwa
w jakiej kolejce więc ma stanąć
by nie być sam

Samo życie

Za każdym zakretem
nie wiesz co jest.
Tak jak w życiu.
Zanim go pokonasz,
z uwagą podążaj do celu.
Tak jak w życiu.
Zakrety są dla uważnych.
I dla odważnych też.
Samo życie. Wciąż kusi.

Kochać

życia tak mało
a może jeszcze mniej
kiedy nie kochasz
między czekaniem
a listą różnych spraw
próbuj wciąż kochać
zamaluj swój czas
choćby barwą z tęczy
dla chwil miłości
nigdy nie tłumacz
że zdążył pokochać
bo życie trwa dziś

Moje serce

Kocham cię moje serce
choć ty to umiesz najlepiej
za to, że budzę się rano
i wita mnie skowronek
że mogę żyć jeden dzień dłużej
choćby deszcz wylewał dżban łez.
chcę ci dziękować zawsze
dopóki pozwolił z tobą żyć
bo kiedyś przecież jęk ciszy
przerwie tę nic radości
jaką dałeś mi wczoraj i dziś
ważne by trwała do końca

BDK BURMISTRZ BRODNICY
BRODNICKI DOM KULTURY
SZKOŁA TANCA J & K DROBOTKO

**II OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ TAŃCA
TOWARZYSKIEGO**
21 GRUDNIA 2013 ROKU

O PUCHAR BURMISTRZA BRODNICY
O PUCHAR OKRĘGU KUJAWSKO-POMORSKIEGO

WSTĘP WOLNY!!!

HALA WIDOWISKOWO SPORTOWA KSIĘŻNICZA
ul. Królowej Jadwigi 1,
87-300 Brodnica

OD GODZ. 11.00
GALA TANECZNA GODZ. 17.00

HONOROWY PATRONAT BURMISTRZ BRODNICY

WSPÓŁORGANIZATOR: ELTRONIK TV, brodnica.pl

WALDEMAR MALICKI
ONLINE Filharmonia **Łowcipu**

CO TU JEST GRANE?
KONCERT NOWOROCZNY
26 STYCZNIA 2014

HALA WIDOWISKOWO-SPORTOWA OSIR
UL. KRÓLOWEJ JADWIGI 1,
BRODNICA
GODZ. 17.00

BILETY DO ZAPISANIA W BRODNICKIM MEDIUM KINIEŁLA
MAGNIEZIE
INFORMACJE I REZERWACJE: 51 73 51 01

BDK

Panorama Brodnicy

Edmund Jankowski

Widok na Jatkę i brodnicką fary

Maki

Portret żony

Edmund Jankowski. Mistrz architektonicznych plenerów

Swoją przygodę ze sztuką rozpoczął w pierwszej klasie szkoły podstawowej, niemal 80 lat temu. Wtedy to zauroczony rysunkami kolegi sam spróbował i od tej pory nie rozstawał się z ołówkiem i piędzlem.

Edmund Jankowski dobrze pamięta, że pierwszymi jego rysunkami były kwiaty. Często podpatrywał kolegę, jak ten z zapalem przenosi na papier różne przedmioty i w końcu doszedł do wniosku, że sam chce też spróbować. Pierwsze prace wyszły bardzo udanie. Kolejne rysunki wzmocniły w nim przekonanie, że na artystycznej ścieżce nie jest bez szans.

- O materiały do rysowania w przedwojennej Brodnicy nie było łatwo, ale mama kupiła mi zeszyt, który szybko zarysowałem. Pokazywała go później miejscowym urzędnikom, którzy chwaliли mnie jak jestem zdolny sprawiając mamie wielką radość - opowiada Edmund Jankowski.

Niedługo po wojnie, w latach 50-tych, Edmund Jankowski wyjechał za pracą do Wrocławia. Tam, w ognisku kultury plastycznej, zdał celujący egzamin z rysunku i dostał się do

liceum sztuk plastycznych. Chciał skończyć tę szkołę, a potem studiować malarstwo, które stało się jego pasją. Niestety, z Brodnicy dotarła wiadomość o chorobie matki.

- Trzeba było porzucić wszystkie plany, zwinąć manatki i jechać do domu zająć się mamą - wspomina Edmund Jankowski.

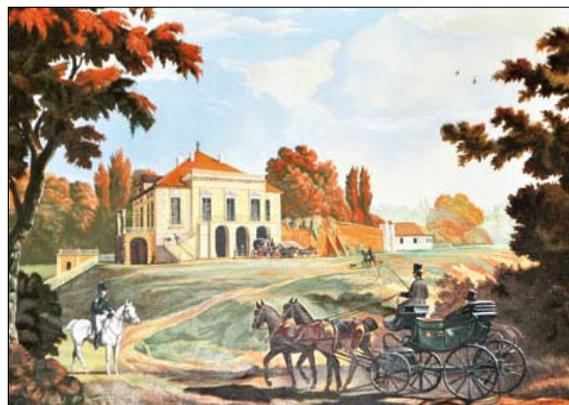
Z czasem udało mu się znaleźć pracę w Brodnicy. Został zatrudniony w wydziale organizacyjno-prawnym Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Po 20 latach, z uwagi na zdolności w rysunku i ładne pismo, przeniesiono go do Powiatowego Biura Geodezji i Urzędzeń Rolniczych, gdzie pracował do emerytury.

Do edukacji plastycznej już nie wrócił, ale pozostał wierny pasji tworzenia. Od rysunku ołówkiem przeszedł do akwareli, malując kwiaty, które obserwował na polach i łąkach. Potem przyszła kolej na obrazy olejne oraz rysunki piórkiem. W tej ostatniej technice, rysując widoki Brodnicy, Edmund Jankowski doszedł wręcz do perfekcji. Olejami malował pejzaże miejskie, konie, kwiaty i portrety. Piórkiem lub flamastrem architektury.

Prace Edmunda Jankowskiego znajdują się w kolekcjach prywatnych w Niemczech, Włoszech i USA. Można je także oglądać w Brodnicy. Namalował m.in. obrazy przedsta-

wiające świętego Maksymiliana Kolbe i św. Franciszka w brodnickim kościele klasztornym. Kilka lat temu choroba oczu uniemożliwiła panu Edmundowi malowanie, ale sztukę zachował w sercu obok miłości do swej żony Anny.

Tekst i fot:
Paweł Stanny

Pejzaż z zaprzęgiem konnym

Brodnickie Muzeum Wyobraźni

Po tarczę Achillesa

Jest marzeniem każdego muzeum na świecie, ale w zasadzie może ją mieć każdy. Wystarczy sięgnąć po „Iliadę” Homera i stworzyć pieśń XVIII, w której opisano scenę, jak wykują ją Hefajstos. Komu to nie wystarczy, pozostaje wyprowadzić się na jej poszukiwanie. Tu przewodnikiem będzie „Odysjea”.

W bogatym księgozbiore brodnickiego gimnazjum klasycznego przed wojną znajdowało się wiele ciekawych tytułów. Uzupełnieniem księgozbioru było niewielkie formatem piśmko *Filomata* tłoczony w drukarni Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Pisywali do niego również sami gimnazjaliści, także brodnicy. Moją uwagę zwrócił

Tarcza Achillesa namalowana przez Zdzisława Tomczyka

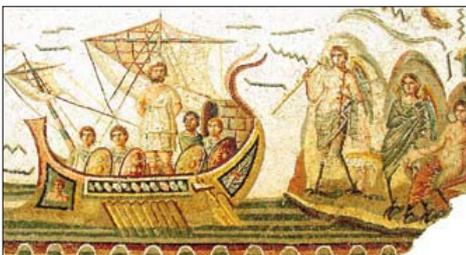
artykuł z numeru 21 wydanego w 1930 roku autorstwa Zdzisława Tomczyka, ucznia klasy VI Państwowego Gimnazjum w Brzeżanach. Uczeń ten, zachęcony przez profesora kultury klasycznej, postanowił wykorzystać czas ferii wielkanocnych i sam namalować tarczę korzystając z tekstu Homera. Niebawem, ku zdziwieniu pana profesora i kolegów, uczył o niej. Historia tarczy zaczyna się jednak w innym miejscu i czasie.

Czytając historię wojny trojańskiej opowiadanej przez Homera, dochodzimy do momentu kiedy Achilles, pokrzywdzony przez naczelnego wodza wyprawy Greków - Agamemnona, wypowiada mu postulat służby. Nieobecność herosa w walce staje się zgubną dla Greków, dlatego jego przyjaciel Patrokles pożytył od niego zbroje, uważając, że sam jej widok wzbudzi przerażenie u wrogów. Patrokles dzielnie walczył w zbroi Achillesa, ale nie był tak, jak on nieśmiertelny. Zginął, a wraz z nim przepadła zbroja, którą zagarnął Hektor - syn króla Troi Priama. Matka Achillesa zamówiła więc u bog-

kowa Hefajstosa nową, jeszcze lepszą zbroję. Szczytem kunsztu zdobniczego w tym ekwipunku była tarcza wykonana ze złota, srebra, miedzi i cyny. Tworzyły ją pięć odrębnych, kolistych płyt, z których każda miała większy obwód. W każdym kręgu przedstawiono odrębne sceny z życia mieszkańców Grecji.

Opisując kręgi od środka, na pierwszym widać obraz ziemi, nieba, morza oraz wędrowną kę słońca i gwiazd. Drugi krąg

przedstawia cztery sceny: mityw wesela i rozprawy sądowej oraz oblężenie miasta (Troj) i bitwę w otwartym polu. W trzecim kręgu kowal Hefajstos ukazał pogodną scenę z życia ludu wiejskiego w trzech różnych porach roku. Kolejny miał pokazywać sceny obrazujące życie pasterskie i pasące się owce. Ostatni to wstęga oceanu otaczająca całą Ziemię. Tarcza chroniąca Achillesa przed atakami wrogów była duża i ciężka. Resztę ekwipunku

Odyszeusz przywiązany do masztu w obawie przed syrenami. Mozaika w Muzeum Bardo, Tunis

dopełniał pancerz, hełm ze złotą kłębą i nagolennice. To wspaniałe uzbrojenie nie pomogło jednak herosowi uniknąć śmierci. Zginął, jak wiadomo, od strzały Parysa, która ugodziła go w pięć. Po śmierci Achillesa zbroja przypadła Odyszeuszowi. Ten zabrał ją w długą podróż do Itaki, która trwała 10 lat i obfitowała w niezwykłe przygody. Zbroi Achillesa, a więc zapewne i tarczy należy szukać w miejscach, do których trafił w swej niezwyklej wędrowce po Morzu Śródziemnym. To miejsca całkiem realne, które można zobaczyć i przemierzyć osobiście.

Ruszając spod Troi Odyszeusz dotarł do leżącego na zachodnim wybrzeżu Turcji miasta i portu w **Cenakale** w Cieśninie Dardaneelskiej. Dalej kieruje się na północny wschód Morza Egejskiego. Trafił do dzisiejszej greckiej Macedonii i miasta **Kavalla**. Przepływając koło wyspy Thassos, wiatr nagle zaczął znosić go aż ku Afryce, do krainy Latofagów. To dzisiejsze wybrzeże Tunezji i znana z turystyki **Dżerba**. Kolejny etap wędrowki to wyspa gigantów-ludożerców Cyklopów, czyli włoska **Sycylia**. Potem przychodzi kolej na **Strombole** - jedną z wysp eolskich.

U jej brzegów znowu znosi Odyszeusza w odwrotnym do Itaki kierunku. Pechowy żeglarz i jego towarzysze lądują na północnej **Sycylii**, na przylądku

Capo Testa. Następny etap to spotkanie z czarodziejką Kirke na wybrzeżu włoskiego miasta **Lacjum**. Uwodzielejska wiedźma zamienia króla Itaki i jego towarzyszy w wieprze i posłała do Hadesu, który można identyfikować z **Neapolem**. Jeszcze gorzej było z syrenami, które wędrowcy napotkali w pobliżu **Sorento**. Tylko dzięki radom Kirke Odyszeuszowi udało się uratować przed ich pięknym, lecz zgubnym śpiewem.

Po dramatycznych przygodach w Cieśninie Messyńskiej nasz bohater trafił do **Gibraltaru**, na **Ceucie** i wysepkę **Perejil** (między Hiszpanią a Marokiem), gdzie przez 7 lat więziła go nimfa Kalipso. Wreszcie ląduje na **Korfu** w ramiona kolejnej kobiety - Nauzyki, córki króla Feaków. Stamtąd, po 20 latach od chwili opuszczenia domu, wrócił do swej **Itaki**.

A co stało się z tarczą Achillesa? Czy trafiła do Itaki czy też zgubiła się gdzieś podczas wloczgi Odyszeusza w krainie Lajstrygonów lub Kimmeryczyków, u Cyklopów, u czarownicy Kirke albo u nimfy Kalipso. Można jej szukać w jednym z wymienionych miejsc, a może też i we wszystkich wiedząc, że z podróży tej, z tarczą lub bez, wrócił się na pewno bogatszym.

Paweł Stanny

Ludzie, o których nie można zapomnieć

Dr Andrzej Nieczajew

Andrzej Nieczajew urodził się dnia 5 sierpnia 1914 roku w Petersburgu (Piotrogrodzie). Jego ojciec, Aleksander, absolwent Wojskowej Akademii Medycznej w Petersburgu był do wybuchu I wojny światowej lekarzem w lazarecie 10 Brygady Straży Pogranicznej w Rypinie, matka - Anna Kasparowna z domu Bazańska. Rodzina, w związku z działaniami militarnymi, przebywała w Rosji w latach 1914-1922.

Po przyjeździe do Polski Andrzej Nieczajew uczęszczał do gimnazjum w Brodnicach. Umieszczony został w „Spisie uczniów 1873-1966” pod pozycją 2850. Wpisano tam m. in. następujące dane: „ojciec Aleksander N. lekarz w Dobrzyniu, data urodzenia 10 sierpnia 1915 /sic!/, wyznania prawosławnego, poprzednia nauka – prywatnie przez p. Olszewską, przyjęty do gimnazjum 1 lipca 1926 roku do klasy pierwszej na podstawie egzaminu”. W 1935 roku zdał tam egzamin dojrzałości. Po maturze podjął studia medyczne na Uniwersytecie Poznańskim. Naukę przewała mu wojna.

Jerzy Wultański z Andrzejem Nieczajewem

Okupację spędził w Warszawie. Studia ukończył w roku 1945. Pracę zapoczątkował w szpitalu w Szczecinie. Był specjalistą w zakresie chorób wewnętrznych i reumatologii. W roku 1952 uzyskał tytuł doktora medycyny. W latach 1958-1959 przebywał w ZSRR. Po powrocie do Polski zamieszkał w Szczecinie w domu przy ul. Traugutta 27.

W dniu 9 czerwca 1973 roku brał udział w obchodach 100-lecia istnienia gimnazjum w Brodnicach. Został wówczas współinicjatorem corocznych zjazdów brodnickich maturzystów. Ustalono wtedy, że odbywać się one będą w ostatnią sobotę czerwca o godz. 10.00 w budynku gimnazjalnym przy ulicy Mazurskiej 26 (obecnie 28)*. Obradom przez wiele lat przewodniczył Brunon Schuetz, a w roku 1999 funkcję przekazał Dominikowi Sucheńskiemu. Po raz ostatni spotkanie odbyło się 30 czerwca 2012 r. Od roku 1968 bydynek zajmuje Zespół Szkół Zawodowych.

Pierwsze takie spotkanie odbyło się już 29 czerwca 1974 roku. Brał w nich systematycznie udział. Zabierając głos, zdawał relacje z czasów swojego pobytu w tej brodnickiej szkole średniej. Po raz ostatni uczestniczył 27 czerwca 2009 r. Zmarł 4 grudnia 2009 roku.

Jerzy Wultański

Literatura:

1. Piotr Gałkowski „Dzieje Służby Zdrowia w Rypinie”, Rypin 2012, s. 52 i 58.
2. Andrzej Nieczajew relacja „Opowiesć na dwa głosy” [w:] „Przeгляд prawosławny”, marzec 2004, s. 10-15.
3. Jerzy Wultański „Brodnickie gimnazjum”, Brodnica 2008, s. 101.
4. Jerzy Wultański „Wędrowki po Brodnicach”, Brodnica 2010, s. 178.

Kołowrotek wspomnień

Polska piosenka we Wiedniu /4/

Kiedy w styczniu 1993 roku Ewa Błaszczuk w czarnym kostiumie wchodziła na estradę Instytutu Polskiego i zaczęła śpiewać, przemknęła mi myśl o innym koncercie sprzed lat w Warszawie.

Wtedy w jasnej, przepięknej sukni przy dźwiękach orkiestry Bacharacha zaczęła swój niezapomniany występ Marlena Dietrich. I kiedy w dodatku Ewa Błaszczuk zaśpiewała w Instytucie słynny przebieg Marleny Johnny, *wenn du Geburtstag hast* przypomnienie tamtego wieczoru stało się jeszcze wyrazistsze.

Ewa Błaszczuk – aktorka filmowa i teatralna, piosenkarka, przedstawiła wiedeńskiej publiczności piosenki Osieckiej, Kofty, Janczarskiego, Klefyfa.

Sława Przybylska z Ewą Lipską

Ewa Błaszczuk

Po koncercie przy lampce wina długo jeszcze trwały rozmowy i podziękowania. Sukces owej wieczornej imprezy był nadspodziewany.

Pamiętasz, była jesień – tą piosenką Lucjana Kaszyckiego, zresztą moją ulubioną, zaczęła swój recital Sława Przybylska w czerwcu 1993

roku. Może nie każdy pamiętał, że ten pełen sentymentalnego wdzięku utwór był ozdobą filmu *Pożegnania* Wojciecha Hasy z 1958 roku.

Piosenek śpiewanych przez Sławę Przybylską było wiele, ale jedna szczególnie wryła się w pamięć – *Miaśteczko Beż*. Nie pamiętam już czy Sława śpiewała ją w jidysz czy po polsku. Nie ważne oczywiście było czy śpiewany tekst dotyczy Mołdawii, Ukrainy czy polskich Kresów. Pochodzący z tamtych terenów starsi Polacy, teraz mieszkający Wiedniu, ze wzruszeniem wsluchiwali się w strofy przypominające miasteczka ich młodości, owe wschodnie „sztetle”.

Marian Bizan

LUZIE. Brodnica w kolorze sepii

W klimacie Wimbledonu

W archiwum pana Jacka Bielickiego, z którego chętnie korzystam, zachowało się zaproszenie na otwarcie kortu tenisowego w Brodnicach. Powstał on w Lasku Miejskim tuż obok placu zabaw dla dzieci i został uroczysto otwarty 9 lipca 1932 roku o godzinie 17.

Ponieważ przed wojną lubiano bawić się równie często jak dziś, na godzinę 21, w budynku Strzelnicy (czyli dzisiejszym BDK) zaplanowano także „Biały Dancing”. Cena za wejściówkę wynosiła 1,50 zł od osoby (!). Orkiestra 67. Pułku Piechoty grała dla roztańczonej par do białego świtu charlestony i foxtrotu, a szpanem lał się strumieniami.

Wróćmy jednak do uroczystości. Kort powstał stałym członkiem Brodnickiego Klubu Sportowego.

Otwierając obiekt burmistrz Brodnicy Franciszek Blokus podkreślił zasługi klubu dla miasta i życzył mu pomyślnego rozwoju, a prezes Józef Bielicki dziękował wszystkim darczyńcom za wsparcie. Po przemówieniach przyszedł czas na wypróbowanie walorów obiektu.

Przyniesiono patefon, ustawiono płytę i z megafonów popłynęła muzyka. W białych strojach, szytych na modłę londyńskiego Wimbledonu, rozegrano pierwsze mecze. Jak pisała ówczesna Ziemia Michałowska - inteligencja licznie zaszczyliła swą obecnością. Na „Białym Dancingu” zapewne również.

Pierwszy brodnicki kort tenisowy nie przypominał co prawda słynnego All

Burmistrz Franciszek Blokus przecina wstęgę na nowym kortcie

England Croquet and Lawn Tennis Clubu w Londynie na którym rozgrywane są turnieje Wimbledonu, ale angielskiego ducha w jednym dało się odczuć. Kiedy przed otwarciem kortu drukowano zaproszenia zaznaczono, że

w razie opadów deszczu impreza może się nie odbyć, ale „Biały Dancing” odbędzie na pewno.

Tekst i reprodukcja:
Paweł Stanny

Wiadomości harcerek

W Pałacu Anny Wazówny odbyło się 6 września br. „Międzypokoleniowe spotkanie – brodnickie harcerze” z udziałem młodzieży harcerskiej oraz seniorów ZHP. Organizatorem jego było Brodnickie Stowarzyszenie Kultury, a prowadziła prezes Stowarzyszenia Aleksandra Kurek. Wspomnieniami dzielił się zarówno młodzi jak i starsi członkowie ZHP. Na spotkaniu tym harcerskimi finkami z wygrawerowanymi napisem „Ocalić od zapomnienia BSK 2013” obdarowano Aleksandrę Kurek, Zenona Sotkę oraz Kordiana Wójcika.

Pismem z 19 października 2013 roku Komenda Chorągwi ZHP w Bydgoszczy nadała Kazimierzowi Psutemu medal „Za Zasługi dla Harcerstwa Kujawsko-Pomorskiego”. Wcześniej z okazji

obchodów 25-lecia istnienia Kręgu Seniorów ZHP w Brodnicach medal ten otrzymało trzech współzałożycieli Kręgu: Jan Sobieszczak /zm. 26.04.2012/, Zenon Sotek, Jerzy Wultański.

2 listopada 2013 roku odsłonięto tablicę pamiątkową na murze cmentarnym poświęconej zmarłym członkom ZHP. Inicjatorem byli członkowie Kręgu Seniorów. Uroczystość prowadził komendant Kręgu Zenon Sotek. Ceremonii odsłonięcia dokonały Lidia Małecka oraz reprezentująca burmistrza Zdzisława Marciniak w asyście kapelana harcerskiego ks. prałata Bolesława Lichnerowicza, który tablicę poświęcił.

Krótkie okolicznościowe przemówienie wygłosił Jerzy Wultański składając podziękowania: Marii Melnickiej za wykonanie techniczne projektu tablicy, Da-

nucie i Januszowi Gumińskim, których ZHP bezpłatnie wykonał tablicę, ojcu gwardianowi Bonusowi Dąbrowskiemu za zezwolenie umieszczenia tablicy na murze należącym do klasztoru oraz Leonowi Krysińskiemu za starania.

W uroczystości uczestniczył o. gwardian, komendant Hufca ZHP Maciej Betejewski, seniorzy członkowie Kręgu, młodzież harcerska tworząca dwa poczty sztandarowe Komendy Hufca i Kręgu oraz delegacje z proporcjkami.

W Lidzbarku Welskim 9 listopada 2013 roku odbyła się uroczystość nadania miejscowemu Hufcowi imie-

nia Bohaterów Ziemi Lidzbarskiej oraz wręczenia sztandaru. Na zaproszenie uczestniczyli w niej brodnicki harcmistrzowie: Edward Kozmiński i Zenon Sotek, który wręczył list gratulacyjny. Były też dwa brodnickie poczty sztandarowe – Komendy Hufca oraz Kręgu Seniorów ZHP.

Po raz ostatni w tym roku, 14 grudnia spotykają się w Pałacu Anny Wazówny członkowie Kręgu Seniorów ZHP. Przewodniczy komendant Zenon Sotek. Uczestniczyć będą zaproszeni goście oraz młodzież harcerska, która pomaga w organizacji imprezy. Jest to zbiórka oplatkowa.

Jerzy Wultański

KULTURYSTYKA. POKAZALI SWOJE BICEPSY. 23 listopada w brodnickiej hali Ośrodka Sportu i Rekreacji gościli kulturysty z Polski oraz z zagranicy na Międzynarodowych Mistrzostwach Polski w Kulturystyce i Fitness. Zawody były eliminacjami do Ms & Mr Universe w Hamburgu. Impreza zgromadziła na widowni bardzo wielu sympatyków kulturystyki. Był również akcent brodnicki. W eliminacjach brał również udział debiutant - brodniczanie Sławomir Wasiak. Organizatorem mistrzostw była międzynarodowa Federacja NAC oraz Urząd Miejski w Brodnicy.

LEKKA ATLETYKA

Samorządowcy na biegu w Gdyni

Brodnicki uczestnicy Biegu Niepodległości

Punktualnie o godzinie 15.00 tradycyjny wystrzał armatni z okrętu-muzeum ORP „Błyskawica” zasygnalizował start Biegu Niepodległości 2013. Około 6 tysięcy uczestników zgromadzonych na Skwerze Kościuszki rozpoczęło rywalizację na 10-kilometrowej trasie posiadającej atest Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Wśród startujących nie zabrakło również brodniczanie między innymi kierownika Biura Sportu Urzędu Miejskiego w Brodnicy Macieja Rzeńskiego.

- Pierwszy raz biegłem w tak dużej stawce zawodników, jest to niesamowite przeżycie i wielkie emocje – mówi Maciej

Rzeński. - Do startu zmobilizowałem mnie mój przyjaciel olimpijczyk z Sydney i Aten Rafał Smoliński oraz kolega z pracy Tomek Lewandowski. Start mogę zaliczyć do udanych, pobitem swój rekord życiowy o prawie 4 minuty, osiągając czas 45 min. i 46 sek. Chciałbym zachęcić brodniczanie do aktywnego wypoczynku nie tylko do biegania, ale również do nordic walkingu, spacerów i jazdy na rowerze. Ruch to zdrowie.

Wyniki brodniczanie:

Dawid Natański 37:30 kategoria M20 48m.

Maciej Rzeński 45:46 kategoria M30 473m., kategoria samorządowiec 24 m.

Tomasz Lewandowski

48:22 (rekord życiowy) kategoria M30 725 kategoria samorządowiec 34 m.

Katarzyna Kijawska 47:31 kategoria K20 136m.

Podczas zawodów kręglarskich w hali OSiR

Zwycięzcy zawodów

Stronę sportową opracowali:
Paweł Stanny, Maciej Rzeński

KOLARSTWO

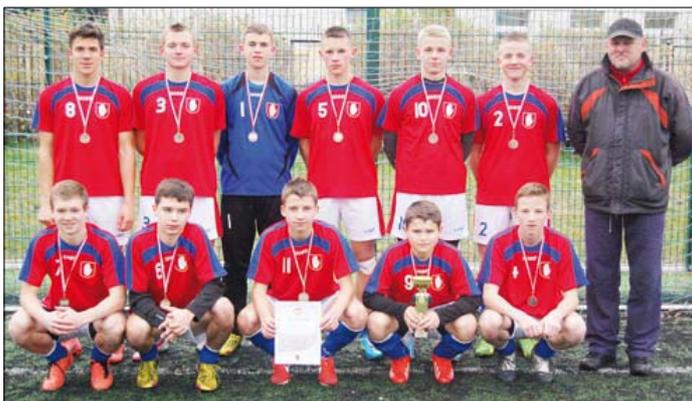
Merida Mazovia MTB Marathon w Brodnicy

2 grudnia podpisano umowę pomiędzy Cezarym Zamana (zwycięzca Tour de Pologne), a Gminą Miasta Brodnicy na organizację Merida Mazovia MTB Marathon. Jest to największa impreza rowerowa dla amatorów w Polsce. Zawody odbędą się 3 sierpnia przyszłego roku. Celem imprezy jest popularyzacja kolarstwa i turystyki rowerowej, promowanie zdrowego trybu życia, aktywnego wypoczynku oraz rekreacji.

Cezary Zama podpisał umowę o współorganizację zawodów z Gminą Miasta Brodnicy w obecności Macieja Rzeńskiego, kierownika Biura Sportu w Urzędzie Miejskim w Brodnicy

Zdjęcie gazeta „Nowość”

Finał XVI Wojewódzkiej Kujawsko-Pomorskiej Gimnazjady w Piłce Nożnej chłopców roczniki 1998/2000

Finał odbył się na orliku ZS nr 15 w Bydgoszczy 6 listopada br. Udział wzięły cztery drużyny. Ostateczna kolejność: 1. Gim. Janikowo 9 pkt (13:5), 2. Gim. nr 57 Bydgoszcz 6 pkt (26:7), 3. Gim. nr 1 Brodnica 3 pkt (7:13), 4. Gim. nr 1 w Lipnie 0 pkt (4:25).

Drużyna z Brodnicy wystąpiła w składzie (na zdjęciu obok): Łukasz Wieczyński, Kamil Malinowski (kpt), Tomasz Kaźmierczyk, Daniel Robakowski, Sebastian Krajnik, Miłosz Pesta, Karol Pachura, Sebastian Pokojski, Karol Pachura, Patryk Czubak, Szymon Owczarek, Marcin Nowotczyński. Trener: Mariusz Zabłocki.

Ziemia Michałowska
Miejski Miesięcznik Społeczno-Kulturalny
Wydawca: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy
Red. naczelny:
Paweł Stanny
Współpracują: Jerzy Wulfański, Marian Bizan, Mirosław R. Kaniecki, Piotr Grażawski
Adres redakcji:
ul. Zamkowa 1,
87-300 Brodnica
tel. 56 49-822-47
Adres internetowy:
ziemiamichalowska@wp.pl

Skład: Wydawnictwo Kujawy
- www.kujawy.media.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadsyłanych materiałów

Legenda Brodnicy

KONRAD VON TURENBERG

